30/06/2026

Adroddiad Ymgynghoriad Cynllun Rhwydwaith Bysiau Cymru

30 Mehefin 2026

TRAFNIDIAETH CYMRU
TRANSPORT FOR WALES

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynnwys

Cynnwys 2
Ynglŷn â'r ddogfen hon 3
Cynnwys yr ymgynghoriad 3
Sut wnaethon ni ymgysylltu 4
Prif ganfyddiadau 4
    Trosolwg 4
    Dadansoddiad gan Ddeallusrwydd Artiffisial 5
Adolygu'r broses ymgynghori 7
Camau Nesaf 7

Ynglŷn â'r ddogfen hon

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r ymgynghoriad a gynhaliwyd gan TrC parthed Cynllun Rhwydwaith Bysiau Cymru. Mae'n rhan o'n gwaith ehangach ar fasnachfreinio bysiau. Yn yr adroddiad hwn rydym yn nodi ein canfyddiadau a'n camau nesaf.

Y grwpiau yr ymgynghorwyd â nhw oedd yr ymgyngoreion statudol a bennir yn Neddf Gwasanaethau Bysiau (Cymru) 2026. Gwnaethom ymgynghori ag awdurdodau lleol, cyd-bwyllgorau corfforaethol, awdurdodau parciau cenedlaethol, a rhanddeiliaid sy'n cynrychioli buddiannau teithwyr, gweithredwyr a gweithwyr gwasanaethau bysiau lleol yng Nghymru. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad rhwng 8 Gorffennaf a 14 Hydref 2025.

Amcanion yr ymgynghoriad oedd:

- Bodloni'r amodau a nodir yn Neddf Gwasanaethau Bysiau (Cymru) 2026.[1]
- Casglu adborth gan randdeiliaid allweddol ar ddrafft cyntaf Cynllun Rhwydwaith Bysiau Cymru.
- Ategu'r arolygon sy'n wynebu'r cyhoedd sydd gennym ac sy'n cael eu cynnal ar yn ein rhanbarthau.

Cynnwys yr ymgynghoriad

Cyn cyhoeddi'r cynllun o dan adran 5(1)(b) o Ddeddf Gwasanaethau Bysiau Cymru 2026 (y Ddeddf), roeddem wedi paratoi drafft a gofyn am farn gychwynnol pob awdurdod lleol yng Nghymru.

Yna cawsom adborth ehangach ar Gynllun Rhwydwaith Bysiau Cymru (y Cynllun). Fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf, mae'r Cynllun yn nodi'r llwybrau a'r arosfannau allweddol ar gyfer gwasanaethau bws lleol yng Nghymru. O ran gwasanaethau bysiau lleol hyblyg ledled Cymru, mae'n nodi'r ardal ddaearyddol gan gynnwys unrhyw rannau sefydlog o'r llwybr ac unrhyw fannau stopio sefydlog yn ôl yr angen.

Roedd drafft y Cynllun yn cynnwys Rhwydwaith Canolfannau Arfaethedig De-orllewin Cymru, a rhwydwaith 'Pontio i Fasnachfreinio' Powys, a ddechreuodd ym mis Medi 2025. Ar gyfer gogledd Cymru, Ceredigion a de-ddwyrain Cymru, roedd y Cynllun drafft yn manylu ar y rhwydwaith presennol yn y rhanbarthau hyn fel y gweithredodd ym mis Mai 2025. Mae hyn oherwydd bod masnachfreinio yn cael ei gyflwyno trwy gyflwyniad rhanbarthol y disgwylir iddo

[1] Mae rhagor o wybodaeth am ofynion ymgynghori ar gael yma: Deddf Gwasanaethau Bysiau (Cymru) 2026

gael ei gwblhau erbyn 2030. Mae trafodaethau dylunio rhwydwaith ar y gweill gyda'r awdurdodau lleol ym mhob rhanbarth a bydd newidiadau i'w gweld yn y dyfodol o'r Cynllun.

Sut wnaethon ni ymgysylltu

Cafodd rhanddeiliaid allweddol eu briffio ym mis Mehefin 2025. Gofynnom i'r ymgyngoreion gynnig adborth drwy ein platfform dwyieithog 'Dweud eich Dweud' . Darparwyd testun rhagarweiniol ar y newidiadau deddfwriaethol i'r ffordd y bydd gwasanaethau bysiau lleol yn cael eu rheoli yn ogystal â'r newidiadau hoffem wireddu.

Er mwyn cwblhau'r arolwg, roedd yn rhaid i ymgyngoreion greu cyfrif a darparu rhywfaint o wybodaeth sylfaenol. Manylwyd ar y Cynllun ar fap rhyngweithiol gyda'r prif bwyntiau cychwyn a gorffen teithiau bws. Roedd ymatebwyr yn gallu rhoi sylwadau ar y map rhyngweithiol a darparu cyflwyniadau ysgrifenedig ar y wefan.

Hyrwyddwyd yr ymgynghoriad drwy e-fwletin dwyieithog a gyhoeddwyd gennym gyda'r lansiad ar 8 Gorffennaf 2025. Derbyniodd awdurdodau lleol neu gyfunol Lloegr e-fwletin ar wahân, yn gofyn iddynt roi adborth ar y rhwydwaith trawsffiniol yn hytrach na'r rhwydwaith cyfan.

Anfonwyd nodyn atgoffa ar 2 Medi 2025 wrth ymestyn y dyddiad cau ar gyfer sylwadau, a symudwyd o 7 i 14 Hydref, 2025.

Prif ganfyddiadau

Trosolwg

Cawsom 75 ymateb i'r ymgynghoriad. Derbyniwyd 44 o gyflwyniadau trwy'r platfform 'Dweud eich Dweud'. Roedd y gweddill yn sylwadau llwybr penodol ar y map rhyngweithiol ac ymatebion uniongyrchol i TrC trwy e-bost neu lythyr.

Derbyniwyd ymatebion ffurfiol gan ymgyngoreion statudol ac aelodau o'r cyhoedd. Roedd yr ymatebion statudol yn cynnwys:

- awdurdodau lleol ledled Cymru
- awdurdodau Lloegr ar y ffin
- awdurdodau parciau cenedlaethol
- sefydliadau'r GIG
- cyrff trafnidiaeth megis 'Transport Focus'
- sefydliadau a rhanddeiliaid eraill a gydnabyddir yn ffurfiol.

Yn gyffredinol, mynegodd ymatebwyr gefnogaeth i'n huchelgais o rwydwaith bysiau Cymreig tecach, mwy integredig.

Roedd y themâu isod yn cael eu hysgogi yn bennaf gan bryderon cyfredol a'r posibilrwydd eu bod yn parhau yn rhwydweithiau'r dyfodol:

- cysylltedd gwledig a chymunedau bach
- colli gwasanaethau uniongyrchol
- mynediad annigonol i ofal iechyd
- amlder annigonol gwasanaethau bysiau
- darpariaeth wael gyda'r nos ac ar y Sul
- integreiddio trawsffiniol.

Rhoddodd sylwadau lefel llwybr o'r map rhyngweithiol fewnwelediadau gweithredol penodol iawn a oedd yn atgyfnerthu'r themâu ehangach hyn.

Yn ogystal, rhoddodd rhanddeiliaid farn ynghylch ansicrwydd ynghylch trefniadau cyllido ac amserlenni masnachfreinio.

Dadansoddiad gan Ddeallusrwydd Artiffisial

Adolygwyd yr ymatebion gan ddefnyddio Wordnerds, sy'n uno sianeli adborth i mewn i un 'Llais y Cwsmer' ac yn eu dadansoddi gan ddefnyddio Deallusrwydd Artiffisial. Trwy hyn, daeth rhai themâu penodol o ymatebion cyfranogwyr i'r amlwg. Yna, defnyddiwyd Copilot i ddadansoddi y rhain ymhellach, a darparodd y sylwadau gronynnog; gan eu didoli a'u categoreiddio o dan bob thema i greu set ddata strwythuredig, llawn tystiolaeth.

Graff 1. Teimladu am deithio ar fysiau yng Nghymru (75 ymateb)

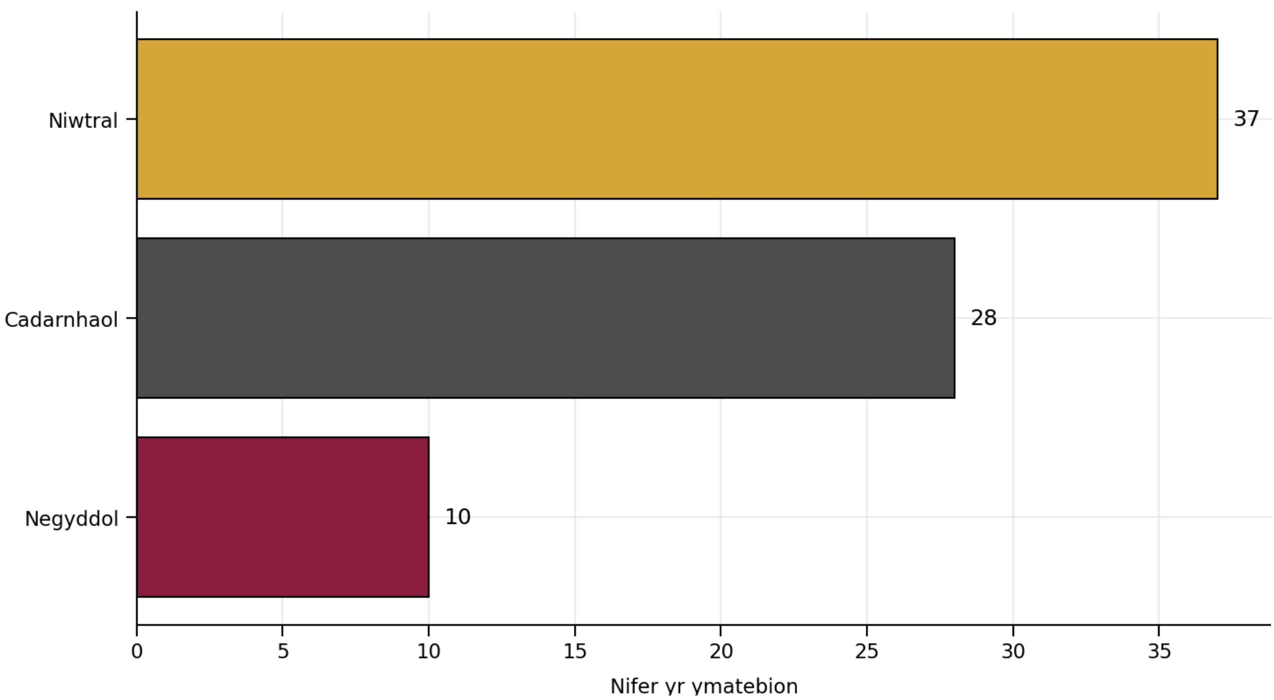

Graff 2: Prif themau yr ymatebion (75 ymateb)

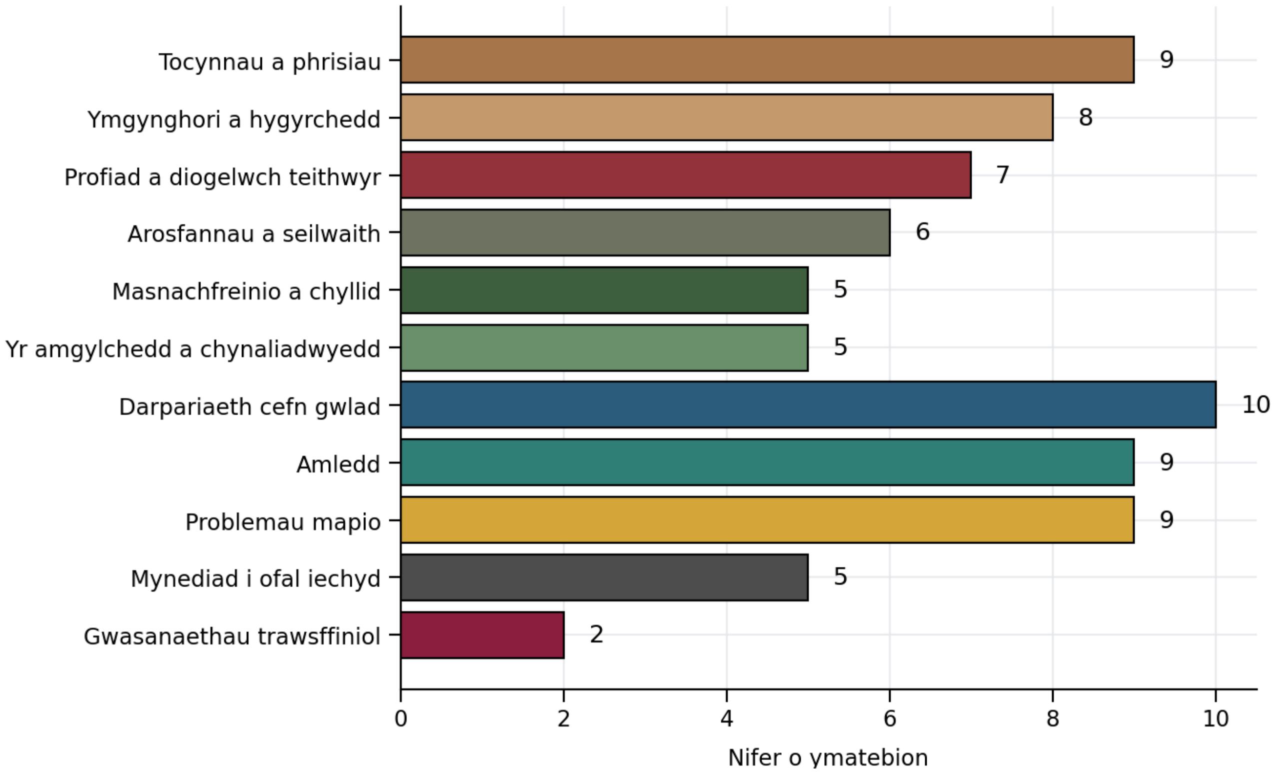

O ran y 75 ymateb a ddadansoddwyd, mae'r teimlad cyffredinol yn bennaf niwtral i gadarnhaol ynglŷn â'n rhwydwaith presennol (gweler Graff 1). Mae hyn yn dangos cefnogaeth eang i'n huchelgais o rwydwaith bysiau lleol yng Nghymru well, mwy integredig.

Mae'r dadansoddiad thematig (gweler Graff 2) yn dangos bod materion allweddol i ymatebwyr yn ymwneud â:

- mynediad gwledig
- gwallau mapio
- amlder gwasanaethau
- mynediad at ofal iechyd
- cysylltedd trawsffiniol
- integreiddio tocynnau a phrisiau
- hygyrchedd ymgynghori
- profiad a diogelwch teithwyr
- stopio a chyfnewid seilwaith
- cyflawnadwyedd a chyllid masnachfreinio.

Darparwyd rhywfaint o adborth sy'n benodol i'r llwybr hefyd.

Adolygu'r broses ymgynghori

Adroddodd nifer o ymatebwyr anawsterau wrth ddefnyddio'r platfform ymgynghori, yn enwedig y map rhyngweithiol. Fe wnaethant godi pryderon am wybodaeth a oedd ar goll neu’n anghywir.

Gwnaethom gywiro gwallau a godwyd gan randdeiliaid cyn gynted â phosibl yn ystod yr ymgynghoriad. Fodd bynnag, oherwydd hynny, roedd hi’n anodd i rai ymatebwyr darparu adborth amserol, felly ymestynnwyd y ffenestr ymgynghori am wythnos.

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad hwn ochr-yn-ochr ag ymgynghoriad cyhoeddus ehangach parthed Rhwydwaith Canolfannau De-orllewin Cymru. Rydym eisoes wedi cyhoeddi'r canfyddiadau yna.

Cynhaliwyd adolygiad cadarn gan ymgynghorydd annibynnol i wyntyllu cyflawniad yr ymgynghoriad hwn. Casglodd yr adolygiad hwn hefyd adborth gan ymgyngoreion statudol i sicrhau bod ein hymgysylltiad yn y dyfodol mor effeithiol â phosibl.

Yn dilyn yr adolygiad, byddwn yn:

- cyflwyno Cynllun Rhwydwaith Bysiau Cymru ar ffurf tabl, ynghyd â mapiau sgematig
- adolygu'r broses ymgynghori i wella materion ansawdd data
- osgoi cynnal ymgynghoriadau rhwydwaith bysiau mawr ar yr un adeg
- cyhoeddi adroddiad blynyddol, sy'n amlinellu'r newidiadau rydym wedi'u cyflawni a'n cynlluniau ar gyfer y dyfodol.

Camau Nesaf

Rydym wedi ymrwymo i ymgysylltu â rhanddeiliaid am y newidiadau i’n rhwydwaith bysiau lleol.

Rydym am sicrhau bod cyfleoedd ymgysylltu yn y dyfodol mor effeithiol ac effeithlon â phosibl.

Byddwn yn cynhyrchu adroddiad blynyddol sy'n ymdrin â'r newidiadau rydym yn gweithredu i Gynllun Rhwydwaith Bysiau Cymru a manylion y newidiadau sydd i ddod.

Byddwn yn gweithio'n agos gyda'n partneriaid i ddeall lefel y cyfranogiad y byddai rhanddeiliaid statudol yn hoffi ei gael a chyd-greu'r broses hon.